

برداشت غیر منصفانه
از حرفه وکالت

نقدی به سرریال آقای قاضی

محمد های جعفرپور

وکیل دادگستری

دیالوگ بهزاد خلج در نقش قاضی با وکیلی که نقش دوست و همکلاسی او را در مجموعه تلویزیونی «آقای قاضی» بازی می‌کند، سبب شد تا باری دیگر وکالتی دادگستری در مقام گلایه به نقد این مجموعه پیرایند. پرونده‌ای که در قسمت چهل و سوم این مجموعه مورد توجه و البته نقد وکلای دادگستری واقع شده، پیرامون چالش‌های زیست‌محیطی است که با عنوان مجرمانه تهدید علیه بهداشت عمومی قابل تعقیب کیفری است. مسئله‌ای که به گواه مستندات مضبوط در محاکم قضایی و نهادهای نظارتی مانند بازرسی کل کشور و... همواره دغدغه‌ی وکلای دادگستری بوده و هست، تا جایی که برخی از هم‌قطاران عزیزم با عنوان وکلای مدافع محیط‌زیست تعریف می‌شوند. عزیزانی که بدون هیچ چشم‌داشتی و صرفاً به عشق ماموت و محیط‌زیست، رنج سفر به چهار گوشه این سرزمین را تحمل می‌کنند تا همراه با سایر فعالان محیط‌زیست مستندات قضایی و... که موبد تلاش وکلای دادگستری در این عرصه است، بی‌شک در خنجان جنگل‌های ایلامات، مراتع میانکاله و... گواهی می‌دهند که وکلای مدافع حقوق ملت به حضور در محکمه بسنده نکرده و به موازات طرح شکواییه در مراجع قضایی، شبانه‌روز پایه‌پای مدافعان محیط‌زیست در میانکاله حضور داشته و تمام‌قد از زیست‌بوم ایران زمین دفاع کرده‌اند. «آقای قاضی»، عنوان مجموعه‌ای است که قریب به دو سال و چندماه پیش از شبک‌ی دو سیما پخش آن آغاز شده و تهیه‌کننده و عوامل تولید این مجموعه مدعی اند که یکی از مهم‌ترین دلایل ساخت چنین سریالی، انتقال اطلاعات حقوقی قضایی به مردم است و چه هدف و دلیل قابل احترامی، بی‌شک یکی از رسالت‌های مهم رسانه، آگاهی بخشی است اما تحقق این مهم مقید به شروطی است که انتقال اطلاعات درست و منطبق بر واقعیت کمترین شرط آن است، لذا عطف به چنین امر واجبی نمی‌توان با نقل وارونه‌ی مسائل و تصاویری خلاف‌واقع طوری که نتوان برای یک پلان از چندین ساکنان آن ماه‌ازایی در عالم واقع کشف کرد، مدعی اجابت چنین رسالت مهمی شد. باوجود چنین سابقه‌ای، عوامل تولید سریال «آقای قاضی» به سیاق سایر دست‌اندرکاران رسانه ملاً ملی، محیط‌زیست و مسائل حول این چالش مهم را دست‌نمایه متک و کنایه به وکیل دادگستری قرار داده، برای نقش وکیل دیالوگ‌هایی نوشته می‌شود تا وکیل عدلیه مراجعان خویش را مشتری ببیند و به او نگاه کاسب کارانه داشته باشد؛ همان نگاهی که باب میل وزارت اقتصاد دولت سیزدهم و برخی نمایندگان مجلس یازدهم بود. چنین نگاه غیر منصفانه‌ای پیش از پخش مجموعه در تیزرهای تبلیغاتی آن هویدا بود. از طراحی صحنه و محتوای فیلمنامه طوری خلاف‌واقع است که به ذهن مخاطب اثری فانتزی در عالم خیال خطور می‌کند تا قضایی واقعی با هدف اطلاع‌رسانی به مردم، این پیش‌بینی ناظر بر تیزرهای تبلیغاتی مجموعه با پخش قسمت‌های متنوع سریالی بیش از پیش به منصف‌ظهور رسید، طوری که برخی کارشناسان رسانه، وکلای دادگستری و... در مقام نقد این مجموعه برآمده، پرسش‌هایی مطرح شد که چطور ممکن است با تعریف دادگاه انقلاب به‌عنوان مرجع صالح برای رسیدگی به درخواست تخلیه ملک استیجاری یا نشان دادن شوخی‌های بی‌مزه و خارج از موضوع قاضی محکمه با متهم پرونده و... به مردم اطلاعات حقوقی درست انتقال داد یا اعلام رأی و نظر قاضی در جریان دادرسی منطبق بر کدام مستند قانونی است؟ عوامل سریال به عوض پرداختن به اصل موضوع، عدم حضور وکلای در این مجموعه را علت نقد وکلای دانستند و چه برداشت غیر منطقی‌ای! شاهد چنین برداشت غیر منطقی‌ای آن است که در فصل جدید مجموعه، کیورث مرادی به‌عنوان وکیل دادگستری به مجموعه‌ی بازیگران اضافه شد تا بنا به قول عوامل سریال، در برخی اپیزودها به نقش وکیل در جریان دادرسی اشاره شود که در این موضوع نیز مانند کلیت قصه، نقش و جایگاه وکیل دور از واقعیت تعریف شده و همین امر موجب‌تلاش و نقد وکلای دادگستری را فراهم آورده. نگاه و تعریفی که عوامل این مجموعه از حرفه‌ی وکالت ارائه می‌دهند، چیزی نیست جز ادامه‌ی همان سیاست‌های وکیل‌ستیزی که در چند سال گذشته در صداوسیما در قالب برنامه‌های متنوعی اعم از گفت‌وگوی خبری و... شاهد آن بوده‌ایم که صدالبته عطف به محتوای خلاف‌واقع این مجموعه از شرایط محاکم قضایی، چنین توصیفی از حرفه وکالت دور از انتظار نیست.

عکس: AP

گزارشی از آخرین وضعیت سیل والنسیا اسپانیا که ۲۰۰ نفر را کشته و هزاران نفر را آواره کرده است

زمین گرم می‌شود، مردم می‌میرند

مهتاب فاضلی

خبرنگار اجتماعی

تصاویر هولناکند؛ تصاویری از یک سیل ویرانگر در قلب اروپا که ساختمان‌ها، ماشین‌ها، آدم‌ها و هر آنچه بر سر راهش است می‌بلعد و با خود می‌برد. بعضی از مناطق والنسیا اسپانیا، تنها در هشت ساعت، شاهد بارندگی یک سال بودند؛ بارندگی‌ای که تاکنون بیش از ۲۰۰ نفر را کشته و هزاران نفر را آواره کرده است و انتظار می‌رود که این تعداد بیشتر شود؛ چون آنطور که خبرگزاری‌های اروپایی گزارش می‌دهند، جست‌وجو برای یافتن ده‌ها مفقود همچنان ادامه دارد، بعضی از مناطق هنوز قربانیان خود را گزارش نکرده‌اند و پیش‌بینی می‌شود که باران بیشتری بعضی از مناطق آسیب‌دیده از اسپانیا را در برگیرد. آژانس ملی هواشناسی اسپانیا (AEMET) می‌گوید، در منطقه چیکارا والنسیا، ۴۹۱ لیتر در هر مترمربع در هشت ساعت انباشته شده است. پس از بارش شدید باران، مردم در خانه‌های خود محبوس شدند، خودروها رانده شدند و ویل‌ها زیر فشار آب فرورفتند. گروه‌های نجات برای رسیدن به مناطقی که بر اثر تخریب قطع شده بود، در حال نبرد با سیل مانده و ساکنان محلی برای تامین تجهیزات حیاتی در صف ایستاده‌اند. اما آنطور که خبرگزاری AP گزارش داده، بر اساس تجزیه و تحلیلی که از سوی سایت «نسبت‌دهی هوای جهان» (WWA) -یک پروژه همکاری دانشگاهی که در زمینه مطالعه نسبت‌دهی رویدادهای شدید و محاسبه تأثیر تغییرات اقلیمی بر هوای غیرعادی مانند موج گرما، خشکسالی و طوفان فعالیت می‌کند- منتشر شده، تغییرات آب و هوایی ناشی از انسان، بارندگی در اسپانیا را حدود ۱۲ درصد شدیدتر و احتمال وقوع طوفان در والنسیا را دو برابر کرده است.

▼ زمین گرم می‌شود، مردم می‌میرند

گروهی از دانشمندان که تغییرات اقلیمی را بررسی می‌کنند، می‌گویند تغییرات آب و هوایی محتمل‌ترین توضیح برای بارش‌های شدید در جنوب اسپانیاست، چون جو گرم‌تر می‌تواند رطوبت بیشتری را در خود نگه‌دارد و منجر به بارش‌های شدیدتر شود. سایت «نسبت‌دهی هوای جهان» (WWA) به نقل از این دانشمندان نوشته که آنها به مشاهدات تاریخی بارندگی نگاه کردند که به گفته آنها نشان می‌دهد، فوران‌های یک روزه باران در این منطقه در حال افزایش است زیرا انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از سوزاندن سوخت‌های فسیلی باعث گرم شدن سیاره می‌شود: «ما هنوز وقت نکرده‌ایم تا یک مطالعه انتساب کامل درباره سبیلی که به‌تازگی در اسپانیا رخ داده است انجام دهیم. اما کاری که ما توانسته‌ایم انجام دهیم این است که به مشاهدات تاریخی بارندگی در منطقه نگاه کنیم و بر اساس بارندگی‌های ثبت شده، تخمین زده‌ایم که رویدادهای مشابه حدود ۱۲ درصد شدیدتر شده‌اند.» «بارنز»، «آماردانی» که درباره رویدادهای شدید آب و هوایی و تغییرات آب و هوایی در کالج امپریال لندن تحقیق می‌کند، می‌گوید: «شنیده‌ام مردم می‌گویند این یک حالت عادی جدید است. باتوجه به اینکه در حال حاضر در مسیر ۲/۶ درجه گرم شدن

در این قریب، ما فقط در نیمه راه به حالت عادی جدید رسیده‌ایم. از اواسط دهه ۱۸۰۰، جهان ۱/۳ درجه سانتی‌گراد (۲/۳ درجه فارنهایت) گرم شده است که در مقایسه با برآوردهای قبلی ۱/۱ یا ۱/۲ درجه افزایش یافته است. زیرا طبق گزارش سالانه انتشار گازهای گلخانه‌ای برنامه محیط‌زیست سازمان ملل متحد، رکورد گرم‌ترین سال گذشته زده شده است.» «بن کلارک»، محقق مرکز سیاست‌های زیست‌محیطی امپریال کالج لندن، می‌گوید که طوفان قدرتمندی در روز پنجشنبه و در دست پس از سیل در اسپانیا به تایوان رسید: «این رویدادهای پشت سر هم نشان می‌دهد که تغییرات آب و هوایی در حال حاضر با گرم شدن تنها ۱/۳ درجه سانتی‌گراد زمین چقدر خطرناک است.» این هشدارها در حالی داده می‌شود که توافقنامه پاریس در سال ۲۰۱۵ یک چارچوب جهانی برای محدود کردن گرمایش زمین به کمتر از دو درجه سانتی‌گراد تعیین می‌کند. هدف کشورهای برای دستیابی به این هدف دمایی جهانی، کاهش رشد انتشار گازهای گلخانه‌ای در اسرع وقت و کاهش سریع پس از آن، بر اساس بهترین امکان علمی، اقتصادی و اجتماعی موجود است. افزایش سطح دریا، شهرهایی از شانگهای گرفته تا لندن، مناطق کم‌ارتفاع فلوریدا یا بنگلادش و کل کشورها مانند مالدیوا را تهدید می‌کند. تیمی از محققان به رهبری آلمان در گزارشی جدید اعلام کردند که بسیار حیاتی است که انتشار گازهای گلخانه‌ای را در اسرع وقت مهار کنیم تا از افزایش بیشتر جلوگیری کنیم. طبق این گزارش، سطح اقیانوس‌ها به‌طور غیرقابل اجتنابی افزایش خواهد یافت زیرا گازهای صنعتی گرما که قبلاً منتشر شده‌اند در جو باقی می‌مانند و یخ‌های بیشتری را ذوب می‌کنند. علاوه بر این، آب به‌طور طبیعی با گرم شدن بیش از چهار درجه سانتی‌گراد (۷/۲ درجه فارنهایت) منبسط می‌شود. «امتیاس منگل»، نویسنده ارشد این مقاله، از موسسه تحقیقات تأثیر آب و هوایی پوتسدام می‌گوید: «سطح دریا اغلب به‌عنوان یک فرآیند واقعاً آهسته مطرح می‌شود که شما نمی‌توانید کار زیادی در مورد آن انجام دهید، اما ۳۰ سال آینده واقعاً مهم است.» اما هیچ‌یک از نزدیک به ۲۰۰ دولتی که توافقنامه پاریس را امضاء کرده‌اند، در مسیر تحقق تعهدات خود نیستند.

▼ مگرو، شدیدتر، مغرب‌تر

اسپانیا طوفان‌های پاییزی مشابهی را در سال‌های اخیر تجربه کرده است، اگر چه هیچ کدام از آنها در مقایسه با ویرانی‌های دور روز گذشته شدید نبوده است. این بدترین فاجعه مرتبط با سیل در اسپانیا از سال ۱۹۹۶ است که در آن ۸۷ نفر جان خود را از دست دادند و ۱۸۰ نفر مجروح شدند. به گزارش دیلی میل، هشدار سیل در این منطقه سیل‌زده اسپانیا، مدت‌هاست که چالش برانگیز بوده است؛ بسیاری از نهرها و رودخانه‌ها اغلب در طول سال خشک هستند و نسبت بالایی از بارندگی سالانه معمولاً در یک دوره بسیار کوتاه می‌بارد. هنگامی که سیل ناگهانی ناشی از باران شدید ایجاد می‌شود، موج سیل می‌تواند با سرعت فوق‌العاده‌ای در حوضه آبریز رودخانه حرکت کند. این مورد برای قرن‌ها ادامه داده اما با افزایش شدید بارندگی، مناطق جدید به مناطق در معرض خطر منتقل می‌شوند.

دکتر «اتو»، سرپرست سازمان جهانی آب و هوا در مرکز سیاست‌های محیطی امپریال کالج لندن، به دلیلی میل می‌گوید بدون شک، این بارندگی‌های انفجاری با تغییرات آب و هوایی تشدید شد: «با هر کسری در درجه گرم شدن سوخت فسیلی، اتمسفر می‌تواند رطوبت بیشتری را در خود نگه‌دارد و منجر به بارش‌های شدیدتر شود. این سیل‌های مرگبار یادآوری دیگری از این است که تغییرات آب و هوایی در حال حاضر با گرم شدن تنها ۱/۳ درجه سانتی‌گراد چقدر خطرناک شده است.» «جس نویمان»، دانشیار هیدرولوژی در دانشگاه ری‌دینگ هم می‌گوید، سیل‌های ناگهانی در اسپانیا یادآور وحشتناک دیگری از تغییر و آشفتگی آب و هوایی است که در نتیجه تغییرات آب و هوایی در حال تجربه‌ی آنهاست: «مطالعات نشان داده است که منطقه مدیترانه - که محل زندگی بیش از ۵۱۰ میلیون نفر است - ۲۰ درصد سریع‌تر از میانگین جهانی گرم می‌شود. این امر مناطق ساحلی را در معرض خطر فرایند‌های از جمله سیل و فرسایش قرار می‌دهد.» «ارنستوردریگز کامینو»، کارشناس ارشد هواشناسی ایالتی و عضو انجمن هواشناسی اسپانیا، هم به دلیلی میل می‌گوید: «به طور کلی، آنچه ما می‌دانیم این است که در زمینه تغییرات آب و هوایی، این نوع از رویدادهای شدید و استثنایی بارندگی نادر بیشتر می‌شود. مگرو و شدیدتر و در نتیجه مغرب‌تر.» «پروفیسور «مارک اسمیت»، پروفیسور علوم و بهداشت آب در دانشگاه لیور هم می‌گوید: «در کنار افزایش شدید بارندگی، تابستان گرم‌تری را شاهدیم که می‌تواند خاک را پخته و توانایی جذب آب را کاهش دهد. این به نوبه خود اثرات مستقیم بیشتر افزایش شدت بارندگی را تقویت می‌کند زیرا مقدار بیشتری از آن آب وارد رودخانه‌ها می‌شود.» کامینو می‌گوید: «رویدادهایی از این نوع، که قبلاً با چندین دهه فاصله از همدیگر رخ می‌دادند، اکنون بیشتر شده‌اند و ظرفیت مخرب آن‌ها بیشتر شده است. گستره کامل ارتباط بین تغییرات آب و هوایی و این سیلاب‌های اخیر نامشخص است. ربط دادن یک رویداد خاص مانند این سیل اخیر به تغییرات اقلیمی، یعنی پرسیدن این سوال که اگر تغییرات اقلیمی را نداشتیم، دچار چنین رویدادی می‌شدیم یا خیر؟ مستلزم مطالعات پسینی است و همیشه می‌توان آن را به‌صورت احتمالی گفت.» «پروفیسور «لیز استفنز»، استاد ریسک‌های آب و هوایی و تاب‌آوری در دانشگاه ری‌دینگ، می‌گوید: «مردم نباید در کشورهایی که منابع لازم برای عملکرد بهتر را دارند، به‌دلیل این نوع رویدادهای آب‌وهوایی پیش‌بینی شده بمانند. در حالی که یک هشدار آب و هوایی قرمز برای منطقه‌ها زمان کافی برای خروج مردم از مسیر آسیب‌دیده صادر شده است، یک هشدار قرمز به تنهایی نشان نمی‌دهد که سیل چه تأثیری خواهد داشت و مردم چه کاری باید انجام دهند. دانشمندان علوم اقلیمی سال‌هاست هشدار می‌دهند که تغییرات آب و هوایی منجر به بارش‌های شدیدتر خواهد شد و پیامدهای غم‌انگیز این رویداد نشان می‌دهد که ما راه درازی برای آماده شدن برای این نوع رویداد و بتر از آن در آینده داریم.»

▼ پدیده‌ای به نام DANA

اثرات تغییرات آب و هوایی در حال حاضر با افزایش دمای هوا،